

पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिका
आर्थिक ऐन, २०७८

गाउँसभाबाट स्वीकृत मिति: २०७८/०३/०९

पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिका
रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल ।

आर्थिक ऐन, २०७८

पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिका गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावना: पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २८८ को उपधारा (२) बमोजिम पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिकाको गाउँ सभाले यो ऐन बनाई लागू गरेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम "आर्थिक ऐन, २०७८" रहेको छ ।
(२) यो ऐन २०७८ साल श्रावण १ गतेदेखि पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।

१.२. परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐन मा,

- क) "ऐन" भन्नाले पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७८ सम्झनु पर्छ ।
- ख) "कार्यपालिका" भन्नाले पुथा उत्तरगंगा गाउँ कार्यपालिका सम्झनु पर्छ ।
- ग) "गाउँपालिका" भन्नाले पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिका सम्झनु पर्छ ।
- घ) "फर्म" भन्नाले प्रचलित कानूनबमोजिम दर्ता भए वा नभएको जुनसुकै फर्म सम्झनु पर्छ ।
- ङ) "व्यक्ति" भन्नाले यस ऐन बमोजिम कर तिर्नुपर्ने दायित्व भएको जुनसुकै व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।
- च) "सभा" भन्नाले पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिकाको सभा सम्झनु पर्छ ।
- छ) "संविधान" भन्नाले नेपालको संविधान, २०७२ लाई सम्झनुपर्छ ।

- २. **सम्पत्ति कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (१) बमोजिम एकिकृत सम्पत्ति कर/घरजग्गा कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
- ३. **भूमि कर (मालपोत):** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (२) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
- ४. **घर वहाल कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा अनुसूचि (३) बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।
- ५. **व्यवसाय कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूचि (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
- ६. **जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका

- जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरेवापत अनुसूचि (५) बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
७. **सवारी साधन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूचि (६) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
८. **विज्ञापन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि (७) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
९. **मनोरन्जन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूचि (८) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
१०. **बहाल बिटौरी शुल्क:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूचि (९) मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचिमा भएको व्यस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
११. **पार्किङ शुल्क :** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत अनुसूचि (१०) बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१२. **ट्रेकिङ्ग, कोयोकिड, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र रयाफ्टीङ्ग शुल्क:** गाउँपालिका/नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ्ग, कायोकिड, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र रयाफ्टीङ्ग सेवा वा व्यवसाय संचालन गरेवारत अनुसूचि (११) बमोजिमको शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१३. **सेवा शुल्क, दस्तुर:** गाउँपालिका/नगरपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूचि (१२) मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१४. **पर्यटन शुल्क:** गाउँपालिका/नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरूबाट अनुसूची (१३) मा उल्लिखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
१५. **कर छुट:** यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरूलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।
१६. **कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि:** यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि गाउँपालिका/नगरपालिकाले तोके अनुसार हुने छ ।

अनुसूची-१

एकीकृत सम्पत्ति कर

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	एकीकृत सम्पत्ति कर	कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम	

अनुसूची-२
भूमिकर (मालपोत)

क्र.सं.	विवरण	दर
१	प्रति रोपनी	रु.५

अनुसूची-३
घरबहाल करका दरहरु

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	घर भाडा	भाडा सम्झौता रकमको १० प्रतिशत	वर्ग निर्धारण आर्थिक ऐन, २०७४ मा तोकिए बमोजिम हुने

अनुसूची-४
(दफा ६ सँग सम्बन्धित)
व्यवसाय करका दरहरु

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	गल्ला होलसेल	२०००	व्यवसाय दर्ता शुल्क
२	खुद्रा पुल	५००	
३	ग्रामीण भेगका किराना पसल	५००	
४	फेन्सी पसल	१०००	
५	काँचो कपडा पसल होलसेल	१०००	
६	काँचो कपडा खुद्रा	५००	
७	नाइ व्यवसाय	५००	
८	सुन चाँदी व्यवसाय	१०००	
९	साधारण सिलाइ कटाइ	३००	
१०	टेलरिड सेन्टर	५००	
११	रेष्टुराँ	१५००	
१२	होटेल लजिङ्ग एण्ड फुडिङ्ग	१५००	
१३	सामान्य चिया खाजा पसल	५००	
१४	बैंक तथा वित्तीय कारोबार	१५०००	
१५	औषधी पसल ५ लाख भन्दा कम पूँजी भएको	१५००	
१६	औषधी पसल ५ लाख भन्दा बढी पूँजी भएको	२५००	
१७	साधारण काष्ठ तथा फर्निचर उद्योग	१०००	

१८	५ लाख भन्दा बढी पूँजी भएको काष्ठ तथा फर्निचर उद्योग	२०००	
१९	ऋसर उद्योग	५०००	
२०	कागज उद्योग	५००	
२१	वद्यशाला तथा मासु व्यवसाय	५००	
२२	भाँडा पसल	१०००	
२३	पानी मिल	१५००	
२४	३ महिना चल्ने पानी घट्ट	१००	
२५	६ महिना चल्ने पानी घट्ट	२००	
२६	९ महिना भन्दा बढी चल्ने पानी घट्ट	२००	
२७	हार्डवेयर	३०००	
२८	फोटो स्टुडियो	१०००	
२९	स्टेशनरी पसल	१०००	
३०	अफसेट तथा छापाखाना	२०००	
३१	संघ तथा संस्था दर्ता	२०००	
३२	तरकारी तथा फलफूल दर्ता	५००	
३३	कस्मेटिक पसल	५००	
३४	मदिरा पसल	५०००	
३५	झोला तथा कुम्लामा व्यापार गर्ने व्यक्ति	पट्टे शुल्क मासिक रु.१०००	
३६	अन्य नतोकिएका व्यवसाय	५००	
३७	व्यवसाय नवीकरण दस्तुर	व्यवसाय दर्ता शुल्कको २५ प्रतिशत	
३८	निर्माण व्यवसाय	कार्यपालिकाको निर्णयानुसार	

अनुसूची-५

(दफा ७ सँग सम्बन्धित)

जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु करका दरहरू

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	यासर्गुम्बा	प्रतिकिलो रु. ५०००	आयात निर्यातमा लाग्ने
२	कवाडी माल	प्रतिकिलो रु.१	आयात निर्यातमा लाग्ने
३	अन्य जडिबुटी	प्रचलित बजार मूल्यको ५ प्रतिशत	आयात निर्यातमा लाग्ने
४	खोटो	प्रतिकिलो रु.१	आयात निर्यातमा लाग्ने
५	काठ प्रतिघनफिट	रु.५	आयात निर्यातमा लाग्ने
६	कानूनले निषेधित गरेका बाहेक अन्य मृत जनावरका हाड सिंग, छाला, प्वाँख आदि ।	कुल मूल्यको २ प्रतिशत	आयात निर्यातमा लाग्ने

७	यासागुम्बा संकलन प्रवेश शुल्क	प्रति व्यक्ति रु.१५००	आयात निर्यातमा लाग्ने
८	बालुवा	प्रति सेट खच्चर रु.१००	आयात निर्यातमा लाग्ने
९	घिउ	प्रतिकिलो रु.१	आयात निर्यातमा लाग्ने
१०	मह	प्रतिकिलो रु.५	आयात निर्यातमा लाग्ने
११	फलफुल	प्रतिकिलो रु.१	आयात निर्यातमा लाग्ने
१२	तरकारी	प्रतिकिलो रु.१	आयात निर्यातमा लाग्ने
१३	दूध	प्रतिकिलो रु.१	आयात निर्यातमा लाग्ने
१४	खसी बोका	प्रति गोटा रु.२०	आयात निर्यातमा लाग्ने
१५	ठूला पशु तथा चौपाया	प्रति गोटा रु.१०० तर गाई गोरुको हकमा रु.५०	आयात निर्यातमा लाग्ने
१६	कुखुरा	प्रति गोटा रु. १	आयात निर्यातमा लाग्ने
१७	मदिरा बियर	प्रति कार्टुन रु.५०	आयात निर्यातमा लाग्ने
१८	मदिरा अन्य	प्रति कार्टुन रु.६०	आयात निर्यातमा लाग्ने
१९	चुरोट सूति	प्रति पोका रु.५ र प्रति बोरा रु.२५०	आयात निर्यातमा लाग्ने
२०	अण्डा	प्रति गोटा १० पैसा	आयात निर्यातमा लाग्ने
२१	फोहोरमैला व्यवस्थापन शुल्क	रु.१००	होटेल व्यवसाय आदिलाई वार्षिक लाग्ने

अनुसूची-६
(दफा ८ सँग सम्बन्धित)
सवारी साधन कर

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	मोटरसाइकल	०	
२	रिक्सा	०	
३	बस	१००	
४	ट्रक	२००	
५	ट्रयाक्टर	१००	
६	जीप, माइक्रोबस, भ्यान	५०	
७	ट्रिपर	१००	
८	मिनि ट्रक	१००	
९	एक्साभेटर, अर्थ मुभर्स	३००० मासिक	
१०	प्राइभेट जीप कार भ्यान	२५	
११	रिजर्भ गरिएको गाडी	५०० प्रति पटक	

अनुसूची-७

(दफा ९ सँग सम्बन्धित)

विज्ञापन कर

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	होर्डिङ बोर्ड प्रति वर्ग फिट	रु.५	
२	रंगीन विज्ञापन	छपाइ शुल्कको १० प्रतिशत	
३	सादा पोष्टर, पम्पलेट	प्रति पोष्टर १० पैसा	

अनुसूचि-८

(दफा १० सँग सम्बन्धित)

मनोरञ्जन कर

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	मेला महोत्सव लगायत अन्य मनोरञ्जनात्मक कार्यक्रम	प्रतिदिन रु.१०००	

अनुसूची-९

(दफा ११ सँग सम्बन्धित)

बहाल विटौरी शुल्क

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	कार्यपालिकाको निर्णयानुसार		

अनुसूची-१०

(दफा १२ सँग सम्बन्धित)

पार्किङ्ग शुल्क

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	दुई पांग्रे	तीन घण्टा सम्म रु.५ र सो भन्दा बढी प्रतिघण्टा रु.१०	
२	चार पांग्रे	प्रति घण्टा रु.१०	

अनुसूची-११

(दफा १३ सँग सम्बन्धित)

ट्रेकिङ्ग, कोयोकिड, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र न्यापिटङ्ग शुल्क

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	स्वदेशी	०	
२	विदेशी	रु.१०० प्रतिदिन	

अनुसूची-१२

(दफा १४ सँग सम्बन्धित)

सेवा शुल्क, दस्तुर

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	घर जग्गा नामसारी सिफारिस	रु.१५०	
२	मोही लगत कट्टा	रु.१५०	
३	घर कायम सिफारिस	रु.१५०	
४	छात्रवृत्ति सिफारिस	रु.५००	
५	विपन्न विद्यार्थी छात्रवृत्ति सिफारिस	रु.१५०	
६	अपाङ्ग सिफारिस	रु.०	
७	अस्थाई बसोवास सिफारिस	रु.१५०	
८	स्थाई बसोवास सिफारिस	रु.१५०	
९	नागरिकता सिफारिस	रु.१५०	
१०	नागरिकता प्रतिलिपि सिफारिस	रु.३०० विपदमा परेकाको हकमा रु.१५०	
११	अंगीकृत नागरिकता सिफारिस	रु.१०००	
१२	आर्थिक अवस्था सिफारिस (बलियो)	रु.२०००	
१३	आर्थिक अवस्था सिफारिस (कमजोर)	रु.०	
१४	विद्युत जडान सिफारिस	रु.१००	
१५	धारा जडान सिफारिस	रु.५०	
१६	जिवित रहेको सिफारिस	रु.१००	
१७	दुवै नाम गरेको व्यक्ति एउटै हो भन्ने सिफारिस, फरक जन्म मिति संशोधन सिफारिस	रु.१००	
१८	जग्गा मूल्याङ्कन सिफारिस	मूल्याङ्कन रकमको ०.२५%	
१९	व्यवसाय बन्द सिफारिस	रु.१००	
२०	व्यवसाय नभएको सिफारिस	रु.१००	
२१	व्यवसाय सञ्चालन नभएको सिफारिस	रु.१००	
२२	अदालत शुल्क मिनाहा सिफारिस	रु.०	
२३	व्यापार ठाउसारी सिफारिस	रु.१००	
२४	चौपाया सम्बन्धी सिफारिस	रु.१००	
२५	नाबालक परिचय पत्र सिफारिस	रु.१००	
२६	व्यवसाय दर्ता सिफारिस	रु.१००	
२७	आन्तरिक बसाईसराई सिफारिस	रु.१००	
२८	विद्यालय सञ्चालन तथा कक्षा वृद्धि सिफारिस	रु.१००	
२९	पूर्व प्राथमिक विद्यालय खोल्ने सिफारिस	रु.५००	
३०	व्यक्तिगत विवरण सिफारिस	रु.१००	
३१	जग्गा दर्ता सिफारिस (प्रति रोपनी)	रु.१००	
३२	संरक्षक सिफारिस (व्यक्तिगत)	रु.१००	
३३	संरक्षक सिफारिस (संस्थागत)	रु.२००	

३४	नाता प्रमाणित सिफारिस	रु.१५०	
३५	जिवितसँगको नाता प्रमाणित सिफारिस	रु.१५०	
३६	मृतकसँगको नाता प्रमाणित सिफारिस	रु.१५०	
३७	कोठा खोलन रोहबरमा बस्ने कार्य	रु.१०००	
३८	अन्य कार्यालयको माग अनुसार विवरण खुलाई पठाउने	रु.१५०	
३९	घर बाटो प्रमाणित	रु.१५०	
४०	कागज मञ्जुरीनामा प्रमाणित	रु.५००	
४१	निशुल्क वा सशुल्क स्वास्थ्य उपचार सिफारिस	रु.०	
४२	संस्था दर्ता सिफारिस (नाफामुखी)	रु.२५००	
४३	संस्था दर्ता सिफारिस (गैर नाफामुखी)	रु.१०००	
४४	घर बाटो कायम सिफारिस	रु.१५०	
४५	चार किल्ला प्रमाणित सिफारिस	रु.५००	
४६	जन्म मिति प्रमाणित	रु.१५०	
४७	विवाह प्रमाणित	रु.१०००	
४८	घर पाताल प्रमाणित	रु.१५०	
४९	फरक फरक नामथर सिफारिस प्रमाणित	रु.१५०	
५०	फरक फरक जन्ममिति सिफारिस प्रमाणित	रु.१५०	
५१	मञ्जुरीनामा प्रमाणित	रु.१५०	
५२	संरक्षक प्रमाणित	रु.१५०	
५३	हकदार प्रमाणित	रु.१५०, सर्जमीन मुचुल्का भए रु.५००	
५४	अविवाहित प्रमाणित	रु.१५०	
५५	जग्गा रेखाङ्कन सम्बन्धी रोहवरमा बस्ने	रु.५००	
५६	जग्गा धनी पुर्जा हराएको सिफारिस	रु.१५०	
५७	पुर्जा घर कायम गर्न प्रमाणित	रु.१५०	
५८	अङ्ग्रेजी सिफारिस तथा प्रमाणित	रु.१०००	
५९	मिलापत्र कागज तथा उजुरी दर्ता गराउने	क्रमशः रु.५०० र रु. १५०	
६०	नाता प्रमाणित दस्तुर	रु.२५०	
६१	जन्म, मृत्यु, विवाह, बसाईसराई, सम्बन्ध विच्छेद दर्ता (३५ दिनभित्र निशुल्क त्यसपछि जतिसुकै दिन भएपनि रु.	रु.२००	
६२	नयाँ व्यवसाय दर्ता सिफारिस	रु.५००	
६३	व्यवसाय नवीकरण सिफारिस	रु.५००	
६४	योजना सम्झौता तथा उपभोक्ता समिति दर्ता सिफारिस	रु.५००	
६५	उपभोक्ता समितिको बैंक खाता खोल्ने सिफारिस	रु.१५०	
६६	कार्यसम्पन्न सिफारिस	रु.कूल लागतको ०.२५	

		प्रतिशत	
--	--	---------	--

अनुसूची-१३
(दफा १५ सँग सम्बन्धित)
पर्यटन शुल्क

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	दृश्यावलोकन	स्वदेशी रु.०, विदेशी रु.१००	
२	हिमाल आरोहण	स्वदेशी रु.०, विदेशी रु.१००००	
३	अध्ययन भ्रमण	स्वदेशी रु.०, विदेशी रु.१००	
४	तीर्थ यात्रा	स्वदेशी रु.०, विदेशी रु.१००	

पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिका

